

Motion till riksdagen

1989/90:Jo797

av Eva Goës och Elisabet Franzén (båda mp)

Krav på tillstånd till stentäkt m.m.

Enligt naturvårdslagen 18 § ankommer det på länsstyrelsen att lämna tillstånd för täkt av sten, grus, sand, lera och för annat ändamål än markinnehavarens husbehov.

Enligt lag finns ingen rätt för berörda sakägare till samråd innan beslut om täkttillstånd lämnas. I naturvårdslagen finns inte heller krav på liknande samråd eller krav på att redovisning av väg från täktområdet skall lämnas. Riksdagen har vid olika tillfällen understrukit behov av samråd vid planläggning och byggverksamhet, bl.a. i PBL.

NVL föreskriver att den som söker täkttillstånd skall framlägga redovisning för att undvika företagets menliga påverkan på naturmiljön.

Enligt NVL § 18 a. kan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (länsstyrelsens miljöenheter) meddela föreskrifter om skyldighet för den som bedriver täktverksamhet eller stenkrossrörelse att lämna uppgifter om verksamheten som behövs som underlag för planering av naturvården.

Genom ett täktärende som för närvarande prövas hos miljö- och energidepartementet har det visat sig att NVL 18 § på intet sätt klarar att reglera missförhållanden till skada för såväl naturvården som miljövärden. Detta gäller främst människor som enligt 18 § i NVL är helt utestängda ifrån att kunna påverka ett ökat krav på en god boendemiljö och en god planering av naturvården. Det finns anledning att i detta sammanhang även betona vikten och behovet av en god miljö och naturvård för djur och växter, som har sin tillit till oss människor.

I samband med täkttillstånd uppföres samtidigt krossverk och asfaltverk, vars verksamhet våra tillsynsmyndigheter har svårt att reglera, i synnerhet som det enligt PBL inte erfordras bygnadslov för dylika anläggningar.

Ärenden hos miljö- och energidepartementet utgör bevis på de svårigheter, som tillsynsmyndigheter har att i "efterhand" försöka förhindra uppkomna skador på miljö och natur.

Det är därför viktigt att lagen ändras på sådant sätt att även andra berörda sakägare utan ekonomiska avväganden ges möjlighet till samråd innan miljö- och naturskador uppkommit för närboende, djur och växtliv.

Enligt miljöskyddsförordningen (1989:364) punkt 29.01 och 29.02 är bergtäkter med produktion över 25 000 ton per år samt torvtäkter med produktion över 10 000 kubikmeter per år tillståndspliktiga hos länsstyrelsen. Öv-

riga täkter, utom husbehovstäckter, är anmälningspliktiga till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Mot. 1989/90
Jo797

Miljöpartiet kräver att samtliga berg- och gruvtäkter samt torvtäckter som inte är avsedda för husbehov, skall omfattas av tillståndsplikt enligt ML.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att 18 § naturvårdslagen ändras genom att dels efter första meningen i första stycket införs en ny mening av följande lydelse: Tillstånd skall föregås av samråd med berörda föreningar och sakägare, dels till första meningen i andra stycket görs följande tillägg: Vari även väg till eller från täktområdet skall redovisas.

2. att riksdagen hos regeringen begär att miljöskyddsförordningen ändras så att *samtliga* berg- och gruvtäkter samt torvtäckter som inte är avsedda för husbehov blir tillståndspliktiga enligt miljöskyddslagen.

Stockholm den 24 januari 1990

Eva Goës (mp)

Elisabet Franzén (mp)